

За редакцією Дейнеки С.Є.

Відділ наукової медичної інформації
Буковинської державної медичної академії

INTERNET-НОВИНИ КЛІНІЧНОЇ ТА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ПАТОЛОГІЇ. ЧАСТИНА III.

Виявлено ген серцевої недостатності. Американські вчені знайшли ген, відповідальний за розвиток хвороби, що є однією з причин важкої серцевої недостатності. Дефект гена, який кодує білок фосфоламбан, що регулює транспорт іонів кальцію в серцевому м'язі, може призводити до розвитку дилатаційної кардіоміопатії. Вони сподіваються, що генна терапія допоможе запобігти розвитку хвороби (<http://mednovosti.ru/news/2003/03/04/gene/>).

Знайдено ген миготливої аритмії. Міжнародній команді вчених із Франції й Китаю вдалося виявити ген, що викликає порушення ритму серця. Вони встановили, що причиною миготливої аритмії, яка може становити серйозну небезпеку для пацієнта, є ген, що знаходиться в 11 хромосомі. Саме він може бути відповідальним за стан, що спостерігається в трьох відсотків населення (<http://mednovosti.ru/news/2003/03/06/arythm/>).

Ген може залишити без очей. Британські вчені встановили причину важкого вродженого дефекту, коли на стадії внутрішньоутробного розвитку порушується формування органу зору, і діти народжуються без очей. Виявилось, що причиною є мутація в особливому гені, який, як думають дослідники, бере участь і в роботі очей після народження, тобто може відповідати за захворювання, такі як катаракта й глаукома (<http://mednovosti.ru/news/2003/03/12/eye/>).

В обжерливості винуваті гени. Обжерливість – ні що інше, як спадкова хвороба, обумовлена мутацією визначеного гена. Як установили вчені в складі спільної швейцарсько-німецько-американської групи, ген, що кодує рецептор меланокортину-4, дуже часто виявляється саме в людей, які зловживають надлишковими порціями їжі, не маючи сили стримувати себе (<http://mednovosti.ru/news/2003/03/26/lottafood/>).

Переваги в їжі визначаються генами. Розходження в сприйнятті смаку, зумовлені генетичними особливостями кожної людини, можуть вплинути на його життя. Як стверджують дослідники, за цією ознакою людей можна розділити на три великі групи, а належність до кожної з них буде визначати не тільки переваги в їжі, але і стан здоров'я людини (<http://mednovosti.ru/news/2003/02/19/genes/>).

Витримати біль допомагає ген. Здатність переносити біль визначається зовсім не силою волі. Як встановили американські вчені, всього один ген, відповідальний за процеси, що відбуваються в мозку людини, впливає на здатність переносити фізичні страждання. Це відкриття має чисто практичне значення, оскільки дозволить індивідуально підбирати знеболюючі (<http://mednovosti.ru/news/2003/02/21/pain/>).

Новий ген врятує 30 відсотків чоловіків від безплідності. Американські дослідники змогли запустити процес вироблення сперми шляхом введення спеціального гена безплідним мухам. На думку дослідників, ця методика може використовуватися для лікування чоловічої безплідності. Досліджуваний ген також є можливою мішенню для дії чоловічих контрацептивів. Учені зможуть при необхідності зупинити дозрівання сперматозоїдів шляхом його блокування (<http://mednovosti.ru/news/2003/01/15/sperm/>).

Гени старечого слабоумства простежать у поколіннях. Генетики допоможуть людям зберегти світлий розум до глибокої старості. Фахівці відразу з декількох європейських країн приступили до дослідження, що допоможе виявити гени старечого слабоумства, чи хвороби Альцгеймера. Причому шукати доказу ролі визначених генів будуть не тільки в нині живучих хворих, але і їхніх родичів, які жили кілька поколінь назад (<http://mednovosti.ru/news/2003/01/15/genes/>).

Названо десять головних наукових відкриттів року. Впливовий науковий журнал Science опублікував список найвизначніших наукових відкриттів року, перше місце в якому займає відкриття ролі малих РНК. Як думають, більш глибоке вивчення ролі цих молекул може не тільки краще розібратися в механізмах реалізації спадкової інформації, але і відкрити шлях до створення ліків від раку (<http://mednovosti.ru/main/2002/12/30/saince/>).

Головний мозок вилікують кістковим мозком. Лікувати важкі захворювання й травми головного мозку можна за допомогою пересадження нервових кліток. Причому для цього немає необхідності виконувати трепанацію черепа. Як встановили американські вчені, у тих пацієнтів, яким пересаджувався кістковий мозок,

донорські клітки могли проникати в центральну нервову систему і давати початок зрілим нейронам (<http://mednovosti.ru/news/2003/01/22/brain/>).

Печінка замінить підшлункову залозу. Щоденні ін'єкції інсуліну хворим на діабет можна буде замінити всього лиш одним уколом у печінку. Як стверджують британські вчені, їм вдалося знайти спосіб змусити клітини печінки брати на себе функцію клітин підшлункової залози і виробляти необхідний діабетикам інсулін. Досить усього лише ввести в тканину печінки "лікувальний" ген (<http://mednovosti.ru/news/2003/01/22/insulin/>).

Американці навчилися точно прогнозувати тривалість життя. Американські вчені провели дослідження, завдяки яким люди похилого віку зможуть довідатися про термін свого життя. Генетики прийшли до висновку, що ризик передчасної смерті можна визначити за довжиною кінцевих ділянок хромосом. Дослідники вивчили генетичний матеріал 143 людей, старших 60 років. Об'єктом дослідження стали теломери – кінцеві ділянки хромосом, що запобігають їхньому скручуванню (<http://mednovosti.ru/news/2003/01/31/gene/>).

Клітини крові можуть перетворюватися в клітини мозку і печінки. Американським дослідникам вдалося одержати кілька типів клітин з моноцитів (клітин крові, що відповідають за імунітет) дорослої людини. Під впливом певних біологічно активних речовин моноцити придбали властивості ембріональних стовбурних кліток, що при розвитку плоду формують усі його тканини й органи. Можливість перетворити моноцити в нервові клітини, клітини судин, печінки і багато інших клітин учені сподіваються використовувати в терапії багатьох захворювань (<http://mednovosti.ru/news/2003/02/25/stem/>).

Від наслідків атомної війни врятує білок. Британські дослідники знайшли білок, що відіграє важливу роль у захисті клітин від радіації. При відсутності цього білка радіація викликає необоротні ушкодження генів, що часто призводять до захворювання на рак. В опроміненій клітині цей білок визначає ділянки радіаційно ушкоджених ДНК, запускає складний процес "лагодження" і не дозволяє клітині ділитися до його завершення. Інактивація такого процесу в ракових клітках зробить пухлину більш чутливою до променевої терапії (<http://mednovosti.ru/news/2003/02/27/radiation/>).

Рідко голитися небезпечно для здоров'я. Імовірність розвитку інсульту знаходиться в залежності від частоти гоління. Як встановили британські вчені, у тих, кому немає необхідності голитися часто, ризик розвитку гострих порушень мозкового кровообігу зростає на 70 від-

сотків. Причину виявленої закономірності автори дослідження бачать у зв'язку з рівнем чоловічого статевого гормону (<http://mednovosti.ru/news/2003/02/06/shave/>).

Учені розраховували ефективність застосування сибірської бомби. Відповідно до комп'ютерних розрахунків американських учених, незважаючи на розвиток сучасної медицини, більш 100 тисяч людей загине в мегаполісі, який піддався біоатаці за допомогою кілограму спор збудника сибірки. Основна причина загибелі такої кількості людей полягає в тому, що при атаці медикам не вдасться оперативно постачити медикаментами всіх інфікованих (<http://mednovosti.ru/news/2003/03/18/antraxbomb/>).

Недосипання не краще повного безсоння. Регулярне недосипання нітрохи не менш небезпечно, чим повна відсутність сну протягом декількох днів. Як встановили американські вчені, хоча люди, що недосипають, і відчувають себе менш утомленими, чим ті, хто не спить зовсім, результати психологічних тестів і тестів на розумові здібності показують, що недосипання також сильно обмежує можливості людини (<http://mednovosti.ru/news/2003/03/18/sleep/>).

Британці відкрили формулу щастя. Після опитування 1000 чоловік ученими була виведена формула щастя: P + 5E + 3H. У цій формулі P визначає персональні характеристики (світогляд, стійкість до несприятливих факторів, здатність до адаптації); E – відносини з дійсністю (здоров'я, дружба і фінансова стабільність); і H – високий соціальний статус (самооцінка, устремління й амбіції) (<http://mednovosti.ru/news/2003/01/08/happy/>).

Зайва вага скорочує життя на сім років. Надлишкова вага є одним із найбільш значимих факторів, що впливають на тривалість життя людини. Як встановили голландські вчені, для людей середнього віку зайві кілограми віднімають приблизно стільки ж, скільки паління. У середньому людина, якій у 40 років ставиться діагноз ожиріння, ризикує піти з життя на сім років раніше здорових людей (<http://mednovosti.ru/news/2003/01/09/plump/>).

СНІД лікують за допомогою вірусу СНІДу. Боротися зі СНІДом американські вчені пропонують за допомогою того ж вірусу СНІДу, що правда, дещо модифікованого. У ході експериментів на клітинах імунної системи людини вони встановили, що попереднє інфікування "знешкодженим" вірусом захищає клітини від проникнення звичайного варіанту, який може призвести до важкої хвороби (<http://mednovosti.ru/news/2002/12/25/aids/>).